

Nova pesem

Za verne duše

Mlado jutro v snežnem pršcu. V dvoje,
in skozi sunkovit vzgiblaj rjuh -
ledeni lokvanj vase, v kri potuje,
v hvali prvih vzdihov mehki duh

kože, o, odzunanje stopinje –
med smrečjem še na mizi beli kruh
in vse nebo ledeno sinje
in večni čas, v trenutkih gluh.

Vatasti oblački, ovce bele,
kje se je izgubil prazni sen?
Na nebu so plenice odcvetele,
na vrvi zvon, mir, izginuli zven.

V hvali prvih vzdihov mehki duh,
ledeni lokvanj vase, v kri potuje,
in skozi sunkovit vzgiblaj rjuh -
mlado jutro v snežnem pršcu. V dvoje...

Štefka, črnookica, nisi riba
Faronika med vrati nastežaj,
Štefka, svetlookica, iz vzgiba
poljub v odsevu svetlem, le zakaj?

Kdo te v ošiljen smeh zaziba,
Štefka, da je med vzdihih razdrobljen ziblaj,
da v pastirski pesmi sredi hriba
zavriska ščipajoč žgečkljaj?

In biba leze v pesem, v kruh jezika
in, Štefka, v upanju smehljaj
kot sredi zadržanega je krika
v ljubezni zdaj in vekomaj.

Nikamor luč, ko ugasne, ne zasije,
in ni več neba ne dna
v umiranju cvetov in polomije,
ko golt se posuši, in ni srca –

in ni sinu, ki zvesto móli
očenašek ti zvečer in v novi dan,
o Jaša, zdaj in kdaj nikoli
se vrneš v luč, a v zêmljo pokopan?!

Kam pelje pot poslej brezpotna
v dolino solz na božjo njivo, v čas
brezčasja, o zglodano dobrotna
ne smrt, le večnost ki polje, poje v nas?!

Ob najvišji ali najtišji uri

Slovo, ko ledenijo jesensko zimske rože, je poslednji pozdrav prijatelju, ki se je z dlanjo obdrnil ob pesem, s pestjo ob politiko, z jezikom pa zimske noči mnogoterih prevodov, v vprašanjih brez strahu in v klicu tiste prijateljsko nevsiljive prijaznosti, ko je treba zajeti sapo, globoko dihati, nekaj časa nepopustljivo zreti v jesenske telohe ob avtocesti, potem pa pozabiti na vročo kri in vse besede, do katerih še seže branje, med plitvinami na morju ali ob telesu jezera ali ob koprenah jutranjega šumljanja reke... ja, kje je Hamlet, kje očetov duh na obzidju sivih norih vprašanj, a drznih odgovorov, odgovorov vojščakov? Ob bregu gluhih voda se zazrem globlje v tolmun, koder so ribje oči zasanjane kakor mesečne in so noči lesketave od mrzlih daljnih zvezd – takrat vem, da je Veronika ponudila prt Jezusu na križpotju križevega pota, da je mati zamesila makovke in da je strah ostal nekje zunaj izza domačih vrat, da je oddavni čas odstopil v tesnobo, ko so mrlele pikice pred očmi, mouches volantes, rečeno psihiatrično...

In si pravil sinu pravljico za lahkonoč, kot v radijski igri, v postelji tople igre pred spanjem, v igluju eskimske soli in tjulnjev s posluhom za kraljične in kraljičke, da je ogenj plamenel nekje v peči na trdo gorivo, pozabljene kolnkište in širhakli pa so štajersko moleli v zrak svojo navzočnost, skozi večni zimzelen otroških pesmic, cicibansko, pa s pipcem v les, pa s pipcem v les, ali je zarez, zarezica vmes, so orehi izluščeno strti, je kruh za večerjo bil namazan, so bila vrata priprta? – potem tihi odstopicljaji očetni, previdni koraki, medtem ko je sinko zaspal in se odsanjal v pravljico deželo za jutri.

Okna ali vrata

So lahko zategnjeno zaprta ali odtegnjeno odprta, s cviležem ali naoljeno, med podboji ali roletami, gladko tekoče sem in tja, navznoter ali navzven, kakorkoli,

samo da je smrt mimo, ko huškne s čukcem skozi okno, zavoljo prižganih sveč in dišavnic na parah,

ali ko vstopi v večni dom onkraj od semkaj, in tako enkrat za zmeraj, v tebi, med steklom in lesom, med plastiko in steklom, ko se čas ustavi na kljuki, na okenski kljuki ali na kljuki vrat,

čez samotni prag zlizanih ali novih stopinj, katerihkoli stopinj, v tisočerni ničes in v popolni nič neskončnega veselja, dokončno koderkoli, skozi katerakoli vrata,

in okenca domača ali visoka okna palač, skozi je videti nebo še bolj prazno, kadar nobena ptica ne preleti obnebja, mimo oken v vseh letnih časih, v švistu pomladnih lastovk, v čivkljanju poletnih vsiljivih vrabcev, v jesenskem gruljenju golobov, v zimskem krakanju vran···, da je cvetje še bolj otožno,

in cvetje na krsti, skozi vrata mrliške vežice, skozi cerkvene vitraže v čudežni luči barvitih zgodb···

okna in vrata!

Med poldnevom, ko je merjen čas sonc
ali polnočjo, ko je merjena tema z mesečino in zvezdami
so tla razbeljeno mrka, vanje se vsrka spanec,
nič bedenje čez noč ob mrliču, samo tiha molitev –

usoda joka, zadržanega v hlipanju in v očeh,
ki ne izsolzijo nobene soli, oh, usoda joka,
medtem ko se zunaj nekje lovijo otroci
in skačejo med dvema ognjema –

prihajajo novi rodovi, da je spomin težji od svinca
na nebu in v rentgenskem predpasniku,
veseli rodovi, zaskrbljeni rodovi, slovenski
v narodnih nošah in v škorenjcih predalpske polke.

En sam bel cvet, en češnjev cvet, Kajuh nasmejan,
France Balantič stisnjen v drget ognjenih zubljev,
ko grizejo grozeči ognji spanec in drevje
in cerkveni zvonik in mestno obzorje
in vaške strehe do zadnje izruvanosti

čez šipo vidiš češnjevo cvetočo vejico
in se ti nasmehne Matsuo Basho,
da je haiku noči izpet v jutranjem dihu
in sam ne veš, zakaj in kako...
en sam bel cvet, en češnjev cvet?

Gosta goščava, daljna dobrava,
dobrota sirota v njenem nasmehu,
spodaj črni črnozjom, zgoraj odraščanje do groba,
ko češnje cvetijo in je ves breg nenadoma bel
v enem samem dnevu – o čudež biti, o čudež rodov!

Koliko let truplo nestrohneno gleda
čez pokopališki zid
samomorilcev, izgubljenih desetnic in desetnikov,
koliko let za en sam vzdih?

Ne vemo, kaj je na oni strani
večnega zidu življenja, onkraj vkraj
čez neučakljivo večnost ali sežig –
prah in pepel v puščavi grobišč!

Samo občasni spomini zabolijo
sladkó in mučno, dokler traja hotenje
vode, ki se izliva v življenje curkoma,
v trenutno valovanje in skozi leta

minljivosti! Skozi mrzle studence
je kri bolj vroča od ognja,
skozi pozabo je telo bolj ledeno od
vesoljne teme... - kdo sveti tam zadaj?

Klic je samo ustavljena beseda v glasu,
klic je kričeče svetel, dokler nosi ime
svojih pogledov in ust v besedovanju:
vse drugo je molk, molk potem...

Klic je samo ustavljena beseda v glasu,
ki ga ne prekrije molk takoj, ampak šele potem,
ko odcveti lipa slovenska in petje ptic,
ko se čas ustavi v časnikih in na monitorjih.

Ti si

Ti

Ciril, Veronika, Štefka, Fedja, Varja...

Ti

Ivan, Roza, Avgust, Ana, Marjetka,

Ti

Jelena, o moja žena z očmi lepotice,

Ti

Mihelca, Marijica, Christina,

Ti

Zlatka, Ivanka, Vanda,

Ti

Edvárd, Michel, Zdravko, Peter, France,

Ti

Marjan, Tomaž, Vlado, Stojan, Janez,

Ti

Martin, Slavko, Milan, Bertek,

Ti

kakor pozabljeno in zdavnaj izrabljeno ime,

Ti

ki si v budnosti in sanjah neizrečeno, že

Ti

J-H-V-H, tetramorfni razbeljeni plameneči grm,

Ti

moja duša neizrečna, dokler lahko pojem,

dokler se lahko igram in sem zraven

ob robu sveta, izginjajočega na površju

prašnih kolovozov pozabljenih, na površju

izgubljenih brezpotij, v navzkrižju

križemsvet,

Ti
s kožo vseh šotorov, z zidjem vseh zidov,
ti
od včeraj in jutri, v hladni senci
podzemlja, v onemelem obzorju,
da ležeš k počitku in ne veš, ali se še kdaj
zbudiš,
Ti,
t.i.!

Razodetje poti

Rekviem

Komolci in kolena zlomljena
v nočni straži duhov, s puško na rami
in s koščnim nasmehom brezbarvnih uniform!
v zemljo, štiri klaftre pod zemljo,
se klanjam do tal in še malo čez avstroogrsko,
Wienerschule na križu pribitega Boga,
odpoljubljenega v strašni muki
Očeta, v Duhu besede preroških sanj in molitev.

Ko je drgetal od muke, je Sin uzrl pot,
križev pot koderkoli, na razrezanem nebu,
na razrezanem hlebcu kruha, v dotiku telesne
smrti in v spleteni trnovi kroni, prebičano,
da bi iz krvi pognala drevesa in bi semenje
zraslo spod jezika v novo drevo
in bi bilo spoznanje, da je smrt skrčena vase,
samo za hipec, skrčena usta na piščali!

Tisti krik bi še oči iztaknil in jezik izruval,
tako je bilo hudó v slepoti ubite ljubezni,
tako je bilo lepó v grozi živalske tragedije,
v maskah in koturnah, v priostrenih skalah
izgubljenih korakov, a blagoslovljeno potem
s sledjo križa, ki reže nebo in zemljó
na dvoje, ko zapojejo ure neslišne
in se samo še sence vzdihovaje oglašajo:

Komu pojejo pokleki v daljnem mraku jutra,
da bi prehiteli svoj dan in žebličasto usodo
prebodenih rok in nog? Kdo je bos

kakor Bog stopal na križev pot, izdan tisto noč,
a se ni spustil v beg, in je raje odpustil,
da je zaprl oči, izdihnil, omahnil
in je ostal v zraku krik: "Odpusti, Oče!"

Žabice na vodi

Met enega samega kamna
absolutno v protisvet je odšepetan,
tajno zvrtničen v gibih prstí in vode,
in na vodni gladini odzrcaljen,

mati, da si solzo otreš, da greš
od doma izgnan neznanokam,
sam,
ko si udarjen in pisano zadet tjavdan

bližnji ali daljen
in si razkosan ob monitorju svobode
vsepovprek, sam razdrobljen
na tisoč drobcev

udarjen, manj mlinski kamen
okoli vratu, bolj tu
žalosten od psa brez gospodarja,
žalost ta omamna,

da so solze spolzele čez obraz
v jutranji mraz, v lovu tisočerih skobcev
zadnjega Božjega vladarja-
Amen. –